

Ny detaljplan för del av Töre 3:84 och 3:203 m.fl.

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, BMP. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan uppstå ska en undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i Miljöbedömningsförordning, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samråd i samband med planprocessen.

För att ta ställning till om planens genomförande kan leda till BMP eller inte, har en undersökning genomförts med hjälp av en checklista. Undersökningen och checklistan biläggs till detta dokument. Risk för negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn ska behandlas i planbeskrivningen. Risk för betydande negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn dessutom ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

Beslut

Planen antas inte medföra betydande miljöpåverkan. En miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap 11, 12 § § miljöbalken, MB, bedöms därför inte behöva genomföras. De påverkansfaktorer som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen. Det finns inte anledning att anta att miljökvalitetsnorm kommer att överskridas.

Delegationsbeslut enligt samhällsbyggnadsnämndens delegationsordning: punkt 4.6; beslut gällande betydande miljöpåverkan

Motivering

Bifogad checklista och övriga påverkansfaktorer utgör bedömningsgrunder för motiv till beslut.

Samhällsbyggnadsnämnden

Rose-Marie Henriksson
Ordförande

Ny detaljplan för del av Töre 3:84 och 3:203 m.fl.

Enligt 6 kap. miljöbalken om miljöbedömningar ska en myndighet eller kommun som upprättar eller ändrar en plan eller ett program göra en strategisk miljöbedömning av planen, programmet eller ändringen, om dess genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan, BMP. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen så att en hållbar utveckling främjas.

Innan myndigheten eller kommunen tar ställning till om BMP kan uppstå ska en undersökning göras som identifierar de omständigheter som talar för eller emot att BMP kan uppstå (enligt de kriterier som anges i Miljöbedömningsförordning, SFS 2017:966). När undersökningen är genomförd ska kommunen eller myndigheten ta ett särskilt beslut som redovisar identifierade omständigheter. Beslutet ska tillgängliggöras för allmänheten, men kan inte överklagas särskilt. Samråd ska även ske med de länsstyrelser, kommuner och andra myndigheter som berörs av planen, programmet eller ändringen.

Om BMP kan antas uppstå ska de omständigheter som talar för detta utredas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Det som framkommer i MKB ska integreras i planarbetet och handlingen ska samrådats i samband med planprocessen.

För att ta ställning till om planens genomförande kan leda till BMP eller inte, har en undersökning genomförts med hjälp av en checklista. Undersökningen och checklistan biläggs till detta dokument. Risk för negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn ska behandlas i planbeskrivningen. Risk för betydande negativ inverkan leder till att påverkansfaktorn dessutom ska behandlas i en miljökonsekvensbeskrivning, MKB.

Plangeografi

Området är beläget i centrala Töre.

Figur 1. Översiktskarta, planområdet inringat i blått. Karta från lantmäteriet

Planens syfte

Syftet med detaljplanen är att skapa planmässiga förutsättningar för att utveckla området för flerfamiljshus.

Bakgrund

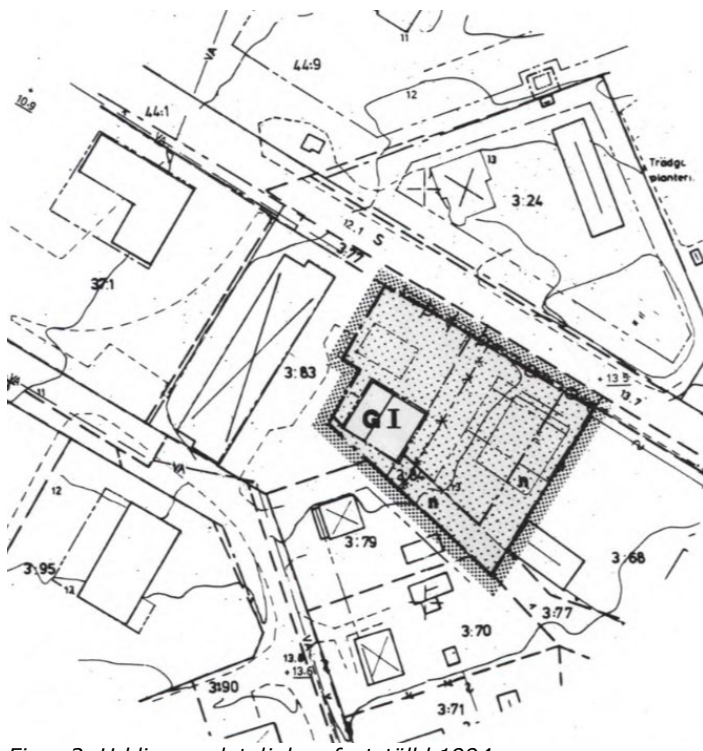
Samhällsbyggnadsnämnden beslutade 14 februari 2023 § 23 att starta processen med att pröva planmässiga förutsättningar för att utveckla området för flerfamiljshus.

I gällande detaljplan är området avsatt för ändamålet bilservice, där byggnader får uppföras i högst en våning. Inom området har tidigare OK Norrbotten Ekonomiska förening haft en bensinstation, som numera är riven. Området har under år 2018 sanerats från den tidigare verksamheten och är i dagsläget obebyggt.

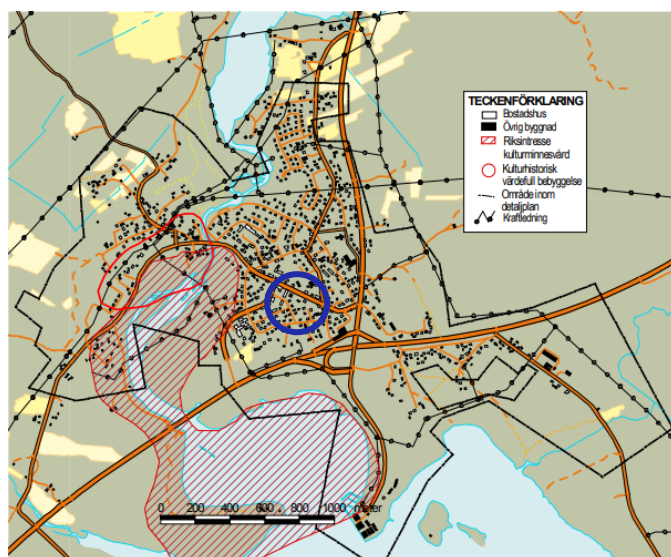
Enligt gällande kommuntäckande översiktsplan från 2009 ligger aktuellt planområde inom bebyggelseområde B2 - Töre. De rekommendationer som finns inom bebyggelseområdet är att hänsyn bör tas till kulturvärden.

För området gäller fördjupad översiktsplan för Töre från 2021, *utvecklingsplan för Töre*. Det aktuella området pekats ut som ett utvecklingsområde i planen. I planen anges att fler attraktiva bostäder behövs i Töre och att det finns goda möjligheter till förtätning i Töre centrum, främst på de tomter som står tomma på grund av rivning.

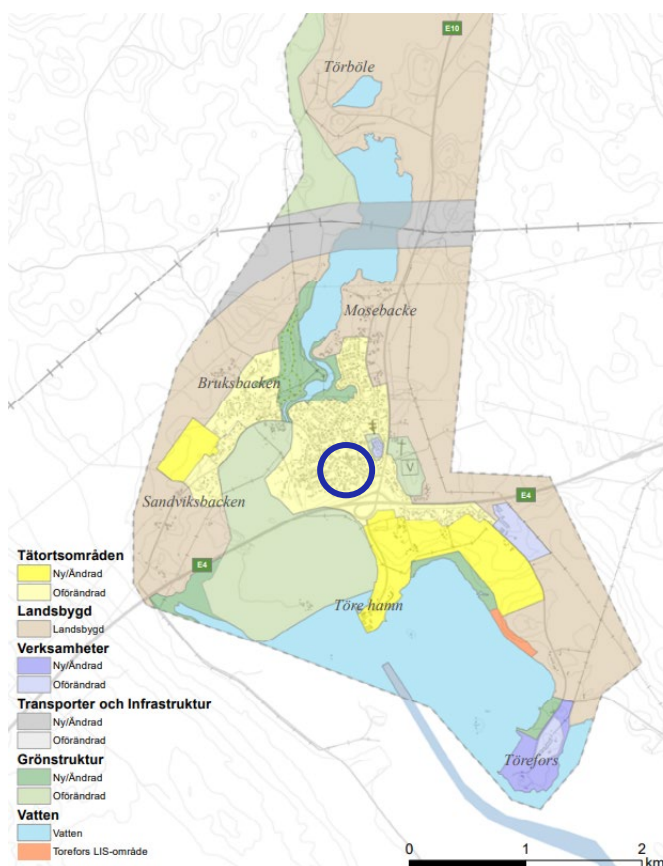
Kalix kommun bedömer att rubricerad detaljplan är förenlig med intentionerna i kommunens översiktsplaner.

Figur 2. Urklipp ur detaljplan, fastställd 1994

Figur 3. Utklipp ur kommuntäckande översiktsplanen, 2009. Planområdet inringat i blått.

Figur 4. Utklipp ur FÖP för Töre, 2021. Planområdet inringat i blått.

Påverkansfaktor	Ingen eller mycket liten risk för påverkan	Risk för negativ påverkan	Risk för betydande negativ påverkan	Kommentar
Berörs/påverkas skyddade områden:	Området ligger inom riksintresse för:			
Riksintresse 3 & 4 kap MB:				
		X		Försvarsmakten, lågflygningsområde med påverkansområde (3 kap 9 § MB).
				<i>Påverkan på riksintressenas värden ska bedömas i planhandling och exploateringen får inte påtagligt skada riksintressenas värden.</i>
Nationalpark, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturreservat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Kulturresevat, 7 kap MB	X			Berörs inte
Naturminne, 7 kap MB	X			Berörs inte
Biotopskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte
Djur- och växtskyddsområde, 7 kap MB	X			Berörs inte
Strandskydd 7 kap MB	X			Berörs inte
Miljöskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte
Vattenskyddsområde 7 kap MB	X			Berörs inte

KALIX KOMMUN

Interimistiska förbud 7 kap MB	X			Berörs inte
Natura 2000 område	X			Berörs inte
Områdesskydd enligt internationella konventioner (ramsarområden, BSPA-områden, MPA-områden)	X			Berörs inte
Landskapsbildskyddsområde	X			Berörs inte
Naturvårdsavtal	X			Berörs inte
Skyddsvärda objekt eller områden i övrigt	X			Inga kända
Berörs/påverkas artskyddade och/eller rödlistade arter?	X			Inga kända artskyddade eller rödlistade arter har observerats eller rapporterats in i Artportalen (2020–2024) utifrån den avgränsning som gjorts.
Berörs/påverkas kulturmiljö?		X		Inom planområdet finns inga kända eller registrerade lämningar. Planområdet ingår delvis i Norrbottens kulturmiljöprogram. Detta hanteras i planbeskrivningen.
Berörs/påverkas naturmiljö och/eller biologisk mångfald?	X			Marken som påverkas i och med detaljplanen består till stor del av asfalterade och grusade ytor men det finns även en grönyta samt enstaka träd. Enligt Skogsstyrelsens karttjänst Skogens pärlor finns inga kända naturvärden redovisade i området. Ett genomförande av planen innebär att delar av den befintliga grönytan försvinner men delar av grusade och asfalterade ytor kommer sås in och kommer därmed kompensera för grönytor som försvinner. Planen bedöms inte påverka naturmiljön eller biologisk mångfald i området negativt.

KALIX KOMMUN

Berörs/påverkas möjligheten till rekreation- och friluftsliv?	X			Bedöms inte påverkas.
Berörs/påverkas tysta/ostörda miljöer?	X			Bedöms inte påverkas.
Finns skred-/erosionsrisk och översvänningsrisk (beroende av klimatförändringar)?	X			Området ligger inte inom riskområde för skred, erosion eller översvämning och marken utgörs enligt SGU:s jordartskarta av morän och bedöms vara stabil. Området är även väldigt plant.
Berörs/påverkas materiella tillgångar?	X			Nej
Innebär planförslaget energikrävande verksamhet?	X			Nej
Innebär planförslaget alstrande av större volymer av avfall?	X			Nej
Påverkas lokalklimatet?	X			Bedöms inte påverkas.
Finns närliggande miljöfarliga verksamheter som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej.
Innebär planen möjlighet till miljöfarlig verksamhet som medför risk för miljö och hälsa?	X			Nej
Påverkas omgivningen av störningar från planområdet?				
Buller	X			Ökad användning av området antas leda till ökade trafikmängder vilket kan öka mängden trafikbuller från planområdet. Ökningen bedöms dock inte vara av betydande art då den är begränsad. Dock antas

KALIX KOMMUN

				trafikmängden sannolikt minska jämfört om området byggs i enlighet med vad gällande plan tillåter.
Ljus	X			Bedöms inte påverkas.
Lukt	X			Nej.
Damning	X			Nej.
Elektromagnetiska fält	X			Nej.
Vibrationer	X			Nej.
Påverkas planområdet av störningar från omgivningen?				
Buller		X		Planområdet ligger i anslutning till Köpmanvägen som genererar buller. Bullerutredning kommer tas fram inför upprättande av planhandlingar.
Ljus	X			Bedöms inte påverkas.
Lukt	X			Bedöms inte påverkas.
Damning	X			Viss damning från omgivningen kan förekomma i och med tung trafik. Påverkan inom planområdet bedöms dock som obetydlig.
Elektromagnetiska fält	X			Nej.
Vibrationer	X			Planområdet ligger i anslutning till Köpmanvägen vars trafikflöden kan generera vibrationer. Vibrationer från omgivningen bedöms dock inte medföra betydande effekt inom planområdet.
Påverkas stads- och landskapsbilden?	X			Stads- och landskapsbilden bedöms stärkas i och med en utbyggnad av planområdet eftersom det kan komma att bli en tydligare bebyggelsestruktur omkring Töre centrum och

KALIX KOMMUN

				därmed ett tydligare definierat centrumområde.
Påverkas planområdet av barriärer från omgivningen?	X			Bedöms inte påverkas.
Påverkas omgivningen av barriärer från planområdet?	X			Bedöms inte påverkas.
Berörs/påverkas planområdet av förorenade mark- och vattenområden?	X			Nej.
Påverkas omgivningen av risk för föroreningar i mark- och vattenområden från planförslaget?	X			Nej. Området är sanerat från tidigare verksamhet.
Finns risk för höga radonhalter i planområdet?	X			Enligt kommunens radonriskkartering från 1997 så ligger planområdet inte inom potentiellt högriskområde för radon.
Påverkas planområdet av luftföroreningar från omgivningen?	X			Planområdet ligger i anslutning till en trafikerad väg och påverkan av eventuella luftföroreningar anses vara begränsad.
Påverkas omgivningen av risk för luftföroreningar från planområdet?	X			Nej.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten inom planområdet?	X			Detaljplanen förväntas öka mängden trafik inom området. Ett genomförande av planen bedöms endast marginellt förändra trafiksituationen inom området. Dock antas trafikmängden sannolikt minska jämfört om området byggs i enlighet med vad gällande plan tillåter.
Påverkas trafiksituationen och trafiksäkerheten utom planområdet?	X			Detaljplanen förväntas öka mängden trafik till och från området. Ett genomförande av planen bedöms endast marginellt förändra trafiksituationen utanför området. Dock antas trafikmängden sannolikt minska jämfört om området byggs i

KALIX KOMMUN

				enlighet med vad gällande plan tillåter.
Är planen förenlig med nationella, regionala och lokala miljömål?	X			Ja, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas miljökvalitetsnormer?	X			Nej, se kommande kapitel <i>Miljömål</i> och <i>Miljökvalitetsnormer</i>
Påverkas hälso- och folkhälsomål samt barnkonventionen?	X			Bedöms inte påverkas.
Förenlighet med gällande kommunala planer	X			Planförslaget bedöms vara förenligt med översiktsplanens samt fördjupade översiktsplanens intentioner för det aktuella området.

JA NEJ

Kravfaktor

Innefattar genomförandet av planen, programmet eller ändringen en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 a§ miljöbalken (Natura 2000)?		X
Innebär detaljplanen förutsättningar som kan antas medföra en betydande miljöpåverkan utifrån förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar bilaga 2 och 4 (se redovisning i tabell ovan)?		X

Ja på någon punkt innebär att detaljplanen kan leda till betydande miljöpåverkan – en miljökonsekvensbeskrivning, MKB, ska därmed tas fram.

Miljömål

Syftet med de miljöpolitiska målen (prop. 2004/05:150), totalt 16 stycken (redovisas i tabellen nedan) är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Detta ska ske utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Länsstyrelserna har, tillsammans med kommunerna och näringslivet, vidarebearbetat miljömålen och anpassat dem till regional/länsnivå. Regionala miljömål är hjälpmedel för att bedöma miljötillståndet och hotbilder samt hjälp för prioritering av åtgärder och uppföljning av miljöeffekterna. Aktuellt läge går att läsa på miljömålsportalen (www.miljomal.nu).

Länsstyrelsen i Norrbottens län fastställde i slutet av 2013 att de regionala miljömålen likställs med de gällande nationella miljökvalitetsmålen. De etappmål som beslutas av regeringen gäller det vill säga även som regionala etappmål för Norrbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har konstaterat att de flesta av miljökvalitetsmålen inte bedöms kunna nås till år 2030 och för många av dem går utvecklingen åt fel håll.

KALIX KOMMUN

Ett åtgärdsprogram från 2022 har tagits fram för att kunna nå regionala miljö- och hållbarhetsmålen.

Samtliga miljömål och planens bedömda inverkan på dessa:

Miljömål	Planens inverkan
1 Begränsad klimatpåverkan	±
2 Frisk luft	±
3 Bara naturlig försurning	x
4 Giftfri miljö	x
5 Skyddande ozonskikt	x
6 Säker strålmiljö	x
7 Ingen övergödning	±
8 Levande sjöar och vattendrag	±
9 Grundvatten av god kvalitet	±
10 Hav i balans samt levande kust och skärgård	x
11 Myllrande våtmarker	x
12 Levande skogar	x
13 Ett rikt odlingslandskap	x
14 Storslagen fjällmiljö	x
15 God bebyggd miljö	+
16 Ett rikt växt- och djurliv	±

Förklaringar

+ positiv påverkan, ++ mycket positiv påverkan, - negativ påverkan, - - mycket negativ påverkan, ±obetydlig positiv eller negativ påverkan, x ingen påverkan

Kommentar

Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka miljömålen mer än obetydligt. Möjligheten till fler bostäder i Töre som bland annat möjliggörs i anslutning till centrala Töre med goda kommunikationsmöjligheter och service bedöms kunna bidra till en god bebyggd miljö.

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer (MKN) är ett juridiskt bindande styrmedel som infördes med miljöbalken 1999 för att komma till rätta med miljöpåverkan från diffusa utsläppskällor från till exempel trafik och jordbruk. En MKN kan anges som en halt eller ett värde (högsta tillåtna halt av ett ämne i luft, mark, eller vatten) men kan även beskrivas i ord.

MKN kan ses som styrmedel för att på sikt nå miljökvalitetsmålen. Det finns idag MKN för olika föroreningar i utomhusluften (SFS 2010:477), olika parametrar i vattenförekomster (SFS 2004:660), olika parametrar i havsmiljön (SFS 2010:1341)

KALIX KOMMUN

olika kemiska föreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) samt för omgivningsbuller (SFS 2004:675).

MKN för utomhusluft

Det finns svenska MKN för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

Tillkommande trafik på grund av detaljplanens genomförande bedöms inte innebära att MKN för utomhusluft kommer att överskridas.

MKN för vattenförekomster

Vattenmyndigheterna (5 stycken) har det övergripande ansvaret att se till att EU:s ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) genomförs i Sverige. Grundvatten, sjöar, vattendrag och kustvatten har delats in i vattenförekomster för vilka bedömning har skett vilken ekologisk, kemisk eller kvantitativ status som vattnet har och vilka krav som ställs för att kunna upprätthålla och förbättra denna status.

Bottenvikens vattendistrikt är Sveriges nordligaste vattendistrikt och omfattar hela Norrbottens län samt större delen av Västerbottens län. Länsstyrelsen i Norrbottens län har utsetts till vattenmyndighet i distriktet. Vattendistriktet beslutade i december 2021 om (nya) MKN, och ett nytt åtgärdsprogram för vatten beslutades 2022 som gäller för 2022-2027. Beslutande MKN innebär kortfattat att alla vattenförekomster ska minst uppnå normen god ekologisk och kemisk status eller god potential (senast december 2027) och att statusen inte får försämrats (Weserdomen C-461/13).

Inget av distriktets vatten uppnår god kemisk status till följd av storskalig och långväga spridning av kvicksilver och polybromerade difenyletrar (PBDE, används bland annat som flamskyddsmedel), vilka sprids till miljön via läckage från varor, avfallsupplag med mera. Bortsett från dessa är det ett femtiotal vattendrag, sjöar och kustvatten som inte uppnår god kemisk status på grund av påverkan från olika tungmetaller och tributyltenn (TBT).

Vattenkvaliteten är överlag god inom distriktet, men vissa utmaningar finns att särskilt ta hänsyn till i samband med samhällsutvecklingen:

- Fysiska förändringar, exempelvis utvinning av energi, vägar, ökad produktionen inom jord- och skogsbruk som påverkar vattnen negativt. Fysisk påverkan är den vanligaste orsaken till att god ekologisk status inte nås i distriktet.
- Läckage av metaller och sura ämnen från sulfidjordar i kustområden, beroende av bland annat bearbetning och dikning.
- Storskalig påverkan från areella näringar, exempelvis genom gödsling, utdikning, ökad instrålning vid avverkning samt effekter från körskador i marken.
- Läckage av metaller från avslutad och pågående gruvverksamhet.
- Vattentäkter som saknar vattenskyddsområde eller där föreskrifter och skyddsområdets avgränsningar behöver revideras. I Bottenvikens vattendistrikt är det bara drygt 10 % av de allmänna vattentäkterna som har fullgott skydd.

KALIX KOMMUN

Nuvarande status och MKN för berörda vattenförekomster (www.viss.lansstyrelsen.se, 2024-06-10):

Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Törefjärden	SE6552 60-224280	God	Uppnår ej god	God ekologisk status	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kviksilverförening ar och bromerad difenyleter	Miljögifter, flödesförändring ar samt morfologiska förändringar och kontinuitet
Vattenförekomst	EU-CD	Ekologisk status/potential	Kemisk status	MKN Ekologisk status	MKN Kemisk status	Miljöproblem
Töreälven	SE7329 63-181084	Måttlig	Uppnår ej god	God ekologisk status	God kemisk ytvattenstatus med undantag av kvicksilver/kviksilverförening ar och bromerad difenyleter	Miljögifter, flödesförändring ar samt morfologiska förändringar och kontinuitet

Kommentar: Utveckling enligt planförslaget bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk eller god kemisk status kan uppnås/upprätthållas. Planområdet ligger inom kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Kommunala dagvattenledningar finns framdragna inom området. Dagvattnet ska dock i första hand omhändertas lokalt på egna fastigheten.

MKN för fisk- och musselvatten

Ingen vattenförekomst som är utpekad som fisk- eller musselvatten enligt Naturvårdsverkets förteckning NFS 2002:6 finns eller berörs av aktuell utveckling.

MKN för omgivningsbuller

MKN för buller bygger på ett EG-direktiv för buller som infördes i svensk lagstiftning i förordning (2004:675) om omgivningsbuller. Enligt förordningen finns en skyldighet att kartlägga buller och upprätta åtgärdsprogram samt sträva efter att omgivningsbuller inte medför skadliga effekter på människors hälsa. Kravet på kartering börjar gälla när ett samhälle har fler än 100 000 invånare. Eftersom Kalix har färre än 100 000 invånare, finns det inte något formellt krav på bullerkartering. Det finns därför inte heller några beslutade MKN.

Upprättad av

Maria Andersson
Samhällsplanerare

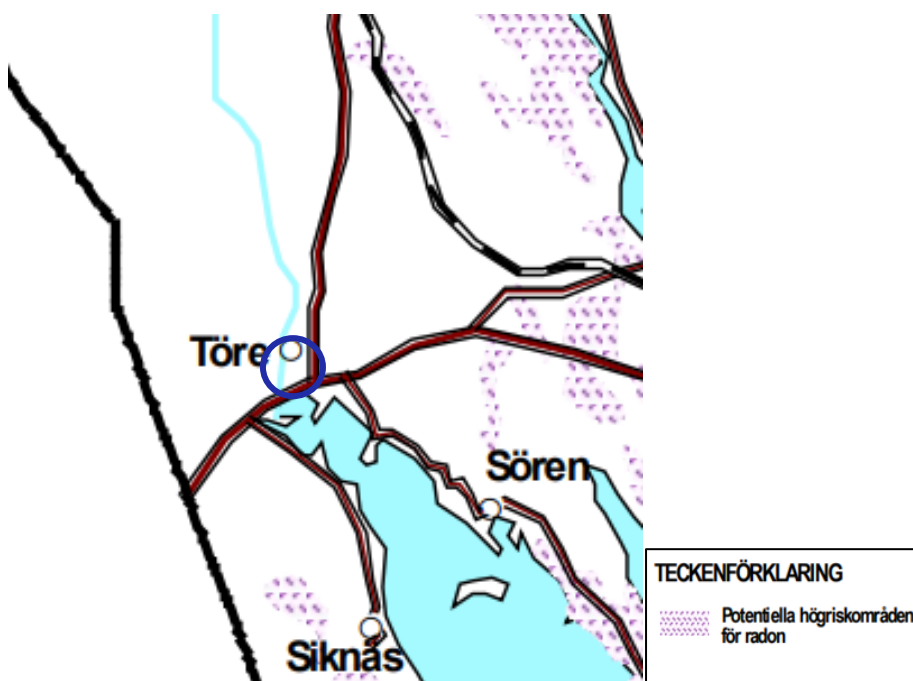

KALIX KOMMUN

Undersökningen har upprättats på Kalix kommuns samhällsplaneringsavdelning och har granskats av kommunens miljöavdelning.

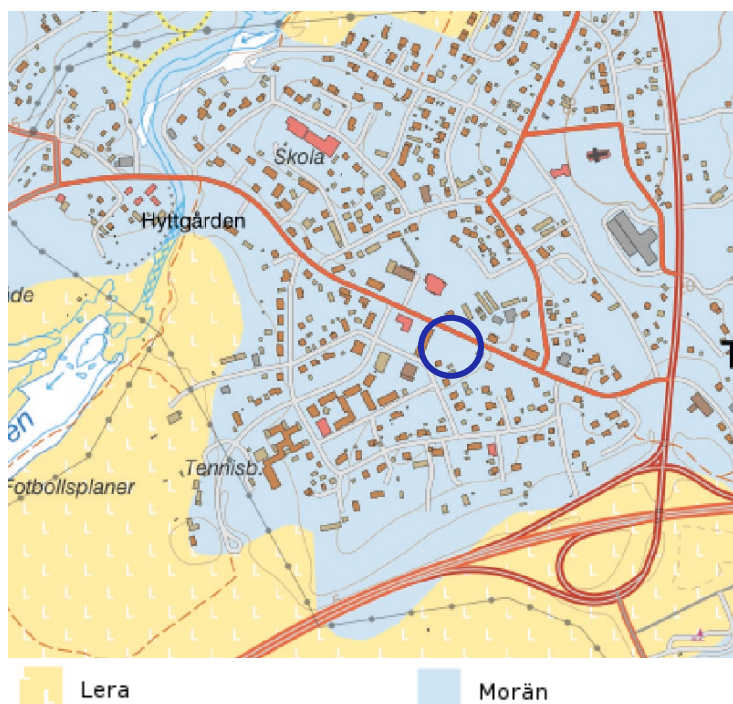
Figur 5. Rödmarkering avser avgränsning i Artportalen (avgränsning 2020-2024).

Figur 6. Översiktlig riskkartering för markradon. Planområdet inringat i blått.

KALIX KOMMUN

Figur 7. Utklipp ur SGU:s jordartskarta. Planområdet inringat i blått.

Figur 8. Utklipp ur Norrbottens kulturmiljöprogram, blå-rutiga ytan avser kulturmiljöområdet. Planområdet inringat i blått.